

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **G. T.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem se sídlem Farní 19, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 2. 2019, č. j. 61 Az 6/2018 – 98,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Ondřeji Novákovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně podala dne 29. 12. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. O mezinárodní ochranu požádala z důvodu své příslušnosti k Církvi Všemohoucího Boha (Církev Quannengshen). Konkrétně uvedla, že se v Čínské lidové republice obává náboženského útlaču a pronásledování. Hrozí jí zatčení za to, že je křesťanka, ve vlasti byla policií hledána a musela opustit místo svého trvalého bydliště. Skrývala se poté u souvěrců. Žalobkyně nemůže v domovském státě svobodně vyznávat víru. Zároveň uvedla, že neměla možnost využít vnitřního přesídlení, respektive takové přesídlení by bylo naprosto neúčelné, neboť z dostupných informací o zemi původu vyplývá, že k pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018, č. j. OAM-1123/ZA-ZA11-P15-2015, rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), neboť neshledal, že jí v zemi původu hrozí pronásledování z náboženských důvodů či bezprostřední nebezpečí vážné újmy.

[3] Na základě podané žaloby Krajský soud v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“) rozsudkem ze dne 8. 2. 2019, č. j. 61 Az 6/2018 – 98, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro nedostatečné individuální vyhodnocení azylového příběhu žalobkyně. Žalovanému vytkl, že mezinárodní ochranu žalobkyni neudělil, aniž by zpochybnil věrohodnost její výpovědi anebo tvrzení uplatněná v jejím azylovém příběhu. Žalovaný nezohlednil konkrétní postavení a osobní situaci žalobkyně a ničím nepodložil závěr, že azylový příběh pouze vygradovala a nikdy ve vlasti ohrožena nebyla. Žalobkyně přitom opakovaně v průběhu pohovorů uvedla, že z důvodu náboženského vyznání ji hledala policie, sama sice zatčena nebyla, ale její blízcí souvěrci ano. Jakožto nepřezkoumatelné označil krajský soud i závěry žalovaného o tom, že žalobkyně měla možnost využít vnitřního přesídlení v rámci Číny. Žalovaný v tomto směru nevzal v potaz, že k pronásledování náboženských menšin dochází na celém území domovského státu žalobkyně. Krajský soud nepřisvědčil ani tvrzení, že žalobkyně přicestovala na území ČR v rámci organizované skupiny. Z obsáhlého správního spisu pro tento závěr nesvědčí žádný důkaz. I kdyby navíc byla organizovanost příjezdu čínských křesťanů do ČR prokázána, samo o sobě to podle krajského soudu nemůže být důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany. Podle krajského soudu si dále žalovaný neopatřil relevantní informace k posouzení otázky bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do Čínské lidové republiky. Krajský soud rovněž označil za nepřezkoumatelnou tu část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, která se týkala neudělení doplňkové ochrany žalobkyni, neboť zde žalovaný pouze doslovně opsal pasáže týkající se neudělení azylu.

[4] Žalovaný (dále jen „*stěžovatel*“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti setrval na svém závěru, že žalobkyně nebyla v Číně pronásledována ve smyslu zákona o azylu a takové nebezpečí jí nehrozí ani v budoucnu po návratu do vlasti. Dle stěžovatele vystavěla žalobkyně svůj azylový příběh na tom, co se událo jejím spoluvěřícím. Ona sama nebyla policejními či jinými státními orgány nalezena či dokonce zadržena. Problémům s policií úspěšně předešla tím, že se přestěhovala do jiné obce. Stěžovatel tak závěr o možnosti vnitřního přesídlení učinil důvodně. Tvrzení žalobkyně o pronásledování odporuje podle stěžovatele i fakt, že z domovského státu vycestovala s platným cestovním pasem a bez problémů. Žalobkyně azylový příběh účelově vygradovala, její obavy jsou nadhodnocené a neodráží skutečný stav věci.

[6] Stěžovatel dále poukázal na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „*ESLP*“) ze dne 19. 10. 2017 ve věci *Y. L. proti Švýcarsku*, stížnost č. 53110/16, z něhož

pokračování

na podporu svých závěrů obsáhle citoval. Z konkrétních skutkových okolností věci dle stěžovatele vyplývá, že důvody žalobkyně k opuštění vlasti byly jiné, než se pokouší prezentovat. Individuální okolnosti týkající se doby a způsobu, jakým žalobkyně zemi původu opustila, vypovídají dle stěžovatele o celkové nevěrohodnosti tvrzených potíží v zemi původu. Krajský soud tak v napadeném rozsudku dospěl k nesprávnému právnímu posouzení, situaci žalobkyně nehodnotil komplexně a vzhledem k tomu, že své úvahy nepodložil dostatečnými důvody, napadený rozsudek je rovněž nepřezkoumatelný. Stěžovatel též v kasační stížnosti odkázal na jiná rozhodnutí krajských soudů, ve kterých správní soudy v obdobných případech týkajících se čínských křesťanů rozhodnutí stěžovatele aprobovaly a s jeho závěry se ztotožnily.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud zásadním způsobem pochybil při výkladu hmotného či procesního práva a nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu, aniž by k tomu uvedl další podrobnosti.

[8] Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila se závěry krajského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku. Uvedla, že řadou meritorních i procesních vad je zatíženo rozhodnutí stěžovatele, jehož závěry nemají oporu v obsahu správního spisu. Se stěžovatelem nesouhlasila ani v otázce možnosti vnitřního přesídlení, neboť perzekuce křesťanů v Číně je plošná záležitost. Podle žalobkyně se stěžovatel nevypořádal s otázkou, zda v jejím případě nepostačuje k udělení mezinárodní ochrany již samotná skutečnost, že je příslušnicí zakázané církve. Dle čínského trestního zákoníku hrozí za členství v zakázané církvi trest odnětí svobody v délce trvání tři až sedm let. Ke stěžovatelem namítané „organizovanosti“ skupiny čínských křesťanů žalobkyně konstatovala, že dalším možným vysvětlením je, že hybatelem přesunu vícero žadatelů o azyl mohla být snaha o česko-čínskou spolupráci. Ačkoli je tato teorie pouhou domněnkou, lze ji označit za stejně pravděpodobnou jako teorii stěžovatele o ekonomické migraci, která nebyla ničím podložena. K poukazům stěžovatele na odlišná rozhodnutí krajských soudů žalobkyně připomněla, že sám stěžovatel v obdobných případech vydal okolo 10 % rozhodnutí, jimiž (při shodné argumentaci žadatele jako v této věci ukončené nepřiznanou mezinárodní ochranou) mezinárodní ochranu udělil. Žalobkyně uzavřela, že stěžovatel v kasační stížnosti nepředestřel žádné nové skutečnosti, spíše shrnuje dosavadní průběh řízení před krajským soudem a obsah svých předchozích podání. Navrhla proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele jedná v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. osoba s příslušným právnickým vzděláním.

[10] Vzhledem k tomu, že se jedná o kasační stížnost podanou ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se dále zabýval v souladu s § 104a s. ř. s. tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu uvedeného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního zdejší soud podrobně vyložil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006,

č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které doposud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, kterou jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná z důvodu potřeby učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a navíc nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Výše uvedené se přiměřeně aplikuje i v situaci, je-li stěžovatelem žalovaný správní orgán (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 – 59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud v posuzované věci podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu neshledal. Stejně tak nedospěl k závěru, že by rozsudek krajského soudu byl zatížen nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Krajský soud sice poměrně stručně, avšak srozumitelně v napadeném rozsudku vysvětlil a zdůvodnil, proč přistoupil ke zrušení rozhodnutí stěžovatele. Při odůvodňování rozsudku tak krajský soud postupoval v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (srovnej např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[13] Ve vztahu k namítanému nesprávnému právnímu hodnocení skutkového stavu věci Nejvyšší správní soud podotýká, že se v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019 – 77 (publ. pod č. 3924/2019 Sb. NSS), zabýval obdobnou skutkovou a právní situací čínského státního příslušníka křesťanského vyznání, který v Číně sice neutrpěl žádný konkrétní akt pronásledování, avšak přesto tvrdil, že je u něj přítomen odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Tímto rozsudkem Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného (stěžovatele) o neudělení mezinárodní ochrany, přičemž v odstavci 23 odůvodnění zdůraznil, že má „[p]osuzování odůvodněných obav z pronásledování prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl.“ Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu proto může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že stěžovatel se měl v řízení podrobně zabývat otázkou, zda již z důvodu samotného členství ke skupině čínských křesťanů je či není přiměřeně pravděpodobné, že žadatel bude v budoucnu v zemi původu vystaven pronásledování. Pro posouzení neexistence hrozby pronásledování nebyla v posuzované věci dostačující ani nekonkrétní úvaha stěžovatele o možnosti vnitřního

pokračování

přesídlení (takovou úvahu učinil stěžovatel i v nynější věci, viz str. 25 a str. 33 až 34 jeho rozhodnutí).

[14] K argumentům stěžovatele založeným na bezproblémovém a údajně organizovaném odchodu žalobkyně ze země původu se Nejvyšší správní soud již v minulosti vyjádřil tak, že nebezpečí pronásledování nelze vyloučit pouze proto, že žadatel o mezinárodní ochranu bez problémů vycestoval ze země původu. Státní orgán, který je příslušný k vydávání cestovních dokladů, nemusí vždy za všech okolností disponovat informacemi o akcích všech státních složek plánovaných proti určitým subjektům či seznamem tzv. „nepohodlných“ osob (srovnej rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 – 40). Disponoval-li stěžovatel informacemi, že odchod žalobkyně byl organizován třetími osobami z důvodu, který by udělení mezinárodní ochrany vylučoval, měl je odpovídajícím způsobem vtělit do odůvodnění správního rozhodnutí (viz odst. 47 až 50 výše citovaného rozsudku č. j. 9 Azs 39/2019 – 77). Stěžovatel v kasační stížnosti dále obsáhle argumentuje rozhodnutím ESLP ve věci *Y. L. proti Švýcarsku*. I na tuto argumentaci již zdejší soud dříve reagoval, a to zejména v odstavci 34 rozsudku č. j. 9 Azs 39/2019 – 77. Věřohodností žadatele o mezinárodní ochranu s ohledem na uvádění nepravdivých informací v žádosti o vízum se kasační soud zabýval v odstavcích 42 až 46 uvedeného rozsudku, možnosti vnitřního přesídlení se pak věnoval v odstavcích 30 až 32 tohoto rozsudku. A konečně otázku nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu Nejvyšší správní soud řešil v odstavcích 51 až 56 citovaného rozsudku.

[15] S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že v rozsudku č. j. 9 Azs 39/2019 – 77, se Nejvyšší správní soud vypořádal se všemi námitkami, které žalovaný v nyní podané kasační stížnosti uplatnil v postavení stěžovatele. Tímto rozsudkem kasační soud sjednotil rozdílnou judikaturu krajských soudů a komplexně se vyjádřil k hodnocení situace čínských křesťanů žádajících v České republice o mezinárodní ochranu (za obdobných skutkových okolností, jaké jsou dány v nyní posuzovaném případě). Proto na tento rozsudek Nejvyšší správní soud v dalších podrobnostech odkazuje. Dále lze pro úplnost odkázat například na usnesení ze dne 3. 10. 2019, č. j. 10 Azs 258/2019 – 35, ze dne 31. 10. 2019, č. j. 9 Azs 222/2019 – 32, ze dne 4. 12. 2019, č. j. 4 Azs 333/2019 – 34, či ze dne 27. 11. 2019, č. j. 8 Azs 232/2019 – 41. V těchto usneseních zdejší soud (s odkazem na již citovaný rozsudek č. j. 9 Azs 39/2019 – 77) kasační stížnosti stěžovatele (žalovaného) ve věcech jiných čínských příslušníků menšinových křesťanských církví rovněž odmítl jako nepřijatelné. Jednotná judikatura zdejšího soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Stěžovatel v kasační stížnosti sice obecně uvádí, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu, nicméně konkrétní takovou judikaturu v této souvislosti neuvedl. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z § 60 odst. 3, věty první s. ř. s., ve spojení s 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Zástupcem žalobkyně byl usnesením krajského soudu ze dne 22. 8. 2018, č. j. 61 Az 6/2018 – 88, ustanoven Mgr. Ondřej Novák, advokát se sídlem Farní 19, Frýdek-Místek. Odměnu a hotové výdaje ustanoveného zástupce hradí podle § 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, kterým je sepsání vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „advokátní tarif“]. Nejvyšší správní soud naopak nepřiznal ustanovenému zástupci odměnu za poradu s klientkou [úkon právní služby ve smyslu [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu], kterou si nárokoval, neboť ustanovený zástupce ničím nedoložil, že by se tato porada konala, ani neprokázal, že přesahovala jednu hodinu (pouze obecně avizoval, že porada „*nutně musela předcházet*“ sepsání písemného vyjádření). Nejvyšší správní soud zohlednil i tu skutečnost, že Mgr. Ondřej Novák žalobkyni zastupoval již v řízení před správním orgánem, a byl proto s věcí důkladně seznámen. Zároveň jejím jménem podával i žalobu ke krajskému soudu. Ze stejného důvodu soud rovněž nevyhověl požadavku na zvýšení tarifní odměny za úkony právní služby na dvojnásobek podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu pro užití cizího jazyka a celkovou složitost věci. Jelikož nebyla porada doložena, není pro věc relevantní úvaha o zvýšení tarifní odměny na dvojnásobek pro komunikaci v cizím jazyce, kasační stížnost byla podána v jazyce českém. Úkony, které ustanovený zástupce ve věci učinil, nebyly mimořádně obtížné ve smyslu § 12 odst. 1 advokátního tarifu.

[18] Za provedený úkon právní služby spočívající v sepsání vyjádření ke kasační stížnosti náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, ve spojení s § 7 bodem 5 téhož předpisu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovenému advokátovi tedy náleží odměna ve výši 3 400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (tzn. 714 Kč), jehož je ustanovený zástupce plátcem, což řádně doložil (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu). Celkem mu tedy náleží odměna ve výši 4 114 Kč. Tuto částku Nejvyšší správní soud vyplatí k rukám zástupce žalobkyně do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu